

Vydané 15. 4. 2021

číslo výtlačku
1 / 2021

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

*Ak bude spravodlivosť v srdci,
potom bude krása v povahe.
Ak bude krása v povahe,
potom bude harmónia v dome.
Ak bude harmónia v dome,
potom bude poriadok v národe.
Ak bude poriadok v národe,
potom bude mier na svete.*

aforizmus

Pokoj v duši (jeden newyorský taxikár napísal:)

Prišiel som na jednu objednanú adresu a zatrúbil. Počkal som niekoľko minút. Potom som zatrúbil znova. Mala to byť v ten deň moja posledná jazda, a tak som si hovoril, že by som pokojne mohol odísť. Namiesto toho som ale auto zaparkoval a išiel som zaklopať na dvere. „Chvíľočku,“ ozval sa spoza dverí slabší hlas starej ženy. Počul som, ako tam niečo ťahá po zemi.

Dvere sa otvorili až po dlhej prestávke. Stála predo mnou maličká asi deväťdesiatročná žena. Bola oblečená v šatách a klobúčiku, presne ako z nejakého filmu zo 40-tych rokov.

Vedľa nej bol na zemi položený malý kufrík. Byt vyzeral, akoby v ňom nikto mnoho rokov nebol. Všetok nábytok bol zakrytý plachtami. Na stenách neboli hodiny, na policičkách neboli ani hrnčeky, ani nijaké ozdoby. V rohu stála kartónová škatuľa plná fotografií a sklenených riadov.

„Pomohli by ste mi, prosím, odnieť tašku do auta?“, požiadala ma. Odniesol som kufrík, aby som pomohol tejto žene. Chytila sa ma za ruku a pomaly sme išli k autu.

Stále mi ďakovala za láskavosť. „To nič nie je,“ povedal som jej, „snáď sa len chovať k svojim zákazníkom tak, ako by som chcel, aby sa ľudia chovali ku mojej mame.“ „To si skutočne milý chlapec,“ povedala. Usadili sme sa do auta, nadiktovala mi adresu a spýtala sa ma, či by sme mohli ísť cez centrum. „Ale to nie je najkratšia cesta,“ upozornil som ju. „Áno, ja viem,“ povedala. „Idem do hospicu.“ Pozrel som sa do spätného zrkadla. Jej oči sa leskli. „Už nemám žiadnu rodinu,“ pokračovala tichým hlasom. „Lekár hovorí, že mi nezostáva veľa času.“ Pomaly som natiahol ruku a vypol taxameter.

Nasledujúce dve hodiny sme jazdili po meste. Ukázala mi budovu, kde kedysi dávno pracovala ako obsluha výťahu. Prešli sme štvrtou, kde žili s manželom, keď boli novomanželia. Vzala ma tiež pred sklad nábytku, kde sa konávali voľakedy plesy a kde raz tancovala ako malé dievčatko.

pokračovanie na str. 2

Sila rodiny, sila priateľov...

COVID 19 nám mnohým skrížil plány. No nielen opatreniami, pravidelným testovaním, ale aj prekonaním samotnej choroby. Kto COVID prekonal, vie, o čom vravím. To, že vás zavrie na 14 dní do karantény, je najmenšie nešťastie. Bolesť hlavy, celého tela, horúčka, strata čuchu, strata chuti. Toto všetko ste už prekonali? Ste jedni z tých šťastnejších, lebo ste zostali nažive. A máte dostatok času premýšľať nad vecami, ktoré boli doteraz samozrejme. To, že vám častejšie zvoní telefón a rodina, priatelia vám ponúkajú pomoc. Prinesú lieky z lekárne, urobia nákup, nemerajúc stratený čas a najjazdené kilometre. Alebo vám len tak prinesú domáci koláčik, ale aj cibulu, keď doma pochybí. Položia domáce vajčička na okno a záverom každého telefonátu poprajú „skoré uzdravenie“. To už nie fráza, to sú slová, ktoré vysielajú do vesmíru, aby sa splnili. A potom si uvedomíte, koľko priateľov pri vás stojí. Koľkým by ste chýbali, keby ste tu neboli. Mali by sme si všimnúť tieto „malé gestá“. Aby som nadľahčila túto ťažkú tému, poviem Vám, čo sa Vám môže stať počas domácej karantény. Zistíte, že v mrazničke a v špajzi máte toľko zásob, že nemusíte celé 2 týždne nakupovať. Že nemusíte jesť každý deň mäso, lebo vám vlastne nechutí. Že mať na večeru zemiaky s kyslou kapustou je fajn. Že na raňajky vám stačí chlieb s lekvárom, lebo šunka sa minula. A že vám nechýba vyjedieť pri televízore dobošky a čokolády, lebo ich doma jednoducho nemáte. Ale zistíte aj to, že vás niekto v noci prikryje, keď sa odkopete. A za toto by sme mali Ďakovať Bohu. Ja prajem všetkým veľa zdravia, aby ste Coronu radšej nedostali, aby ste sa čím skôr dostali na očkovanie a aby táto pliaga už odišla navždy!

Na záver by som sa chcela poďakovať nášmu starostovi. Ako bravúrne zvláda organizáciu testovania v našej obci. Ľudia nemusia vystávať rady, lebo zaviedol SMS-kový rezerváčny systém, ktorý si naprogramoval sám. Kto nemá čas čakať na výsledok testu, prinesú ho domov osobne. Kto ide v sobotu ráno do práce, otestujú ho deň vopred spolu s členmi testovacieho tímu. Aj za toto vďaka Bohu!

-za redakčnú radu Mašpanková-

Niekedy mi povedala, aby som spomalil pred určitými budovami alebo na rohu. Schúlená sedela v kúte a uprene hľadela bez slova do tmy. Potom naraz povedala: „Som už unavená. Pôjdeme.“ Išli sme mlčky na adresu, ktorú mi dala. Bola to nízka budova, niečo ako sanatórium s príjazdovou cestou pozdĺž priečelia budovy.

Dvaja sanitári prišli k autu hneď ako sme dorazili. Opatrne jej pomohli vystúpiť. Museli ju čakať. Otvoril som kufor a zanesol malý kufrík k dverám. Starenka už sedela na vozičku.

„Koľko vám dlhujem,“ spýtala sa starenka, keď vytiahla kabelku.

„Nič,“ odpovedal som.

„Veď si musíte zarábať na živobytie,“ namietala. „Mám aj iných pasažierov,“ povedal som jej.

Takmer bez premýšľania som sa k nej sklonil a objal ju. A ona ma tiež pevne objala.

„Daroval si starej žene ešte trochu šťastia,“ povedala. „Ďakujem ti.“ Stisol som jej ruku a odišiel. Dvere sa za mojím chrbtom zavreli a bol to zvuk uzatvárajúci poslednú kapitolu života...

Na spätočnej ceste som už nebral žiadnych zákazníkov. Išiel som, kam ma oči viedli, ponorený do myšlienok. Nemohol som už v ten deň

skoro ani s nikým hovoriť. Čo ak by tá pani natrikla na nejakého našťavaného vodiča, alebo niekoho, kto by nechcel tak dlho čakať, kým skončí zmena? Čo ak by som odmietol splniť jej prosbu alebo čo ak by som len pár krát zatrubil a proste odišiel?

Keď sa tak zamyslím, nič dôležitejšie som pre nikoho v živote neurobil.

Sme zvyknutí myslieť si, že náš život sa točí okolo veľkých okamihov, ale tie veľké okamihy nás zastihnú často nepripravených, pretože sú krásne zahalené tým, čo niektorí môžu pokladať za maličkosť.

Starostove novinky

Testovanie na COVID-19 v našej obci.

Na základe uznesení vlády Slovenskej republiky o spustení „COVID-AUTOMATU“ sme zaviedli pravidelné testovanie obyvateľov našej obce. Toto testovanie sa uskutočňuje vďaka ochote zdravotníckych pracovníkov z Malužinej a Nižnej Boce: MUDr. Lapatku a zdravotnej sestry pani Šmihulovej.

Naše odborné miesto (OM) pracuje na základe uzavretej zmluvy ako vysunuté pracovisko mobilného odborného miesta (MOM) pri SČK Liptovský Mikuláš. Testovacie priestory ako aj personál OM musia spĺňať určité podmienky: testovací tím tvorí minimálne 5 osôb, z toho minimálne jeden zdravotník, pracovníci v odbornej miestnosti musia byť „náležite vystrojení“ osobnými ochrannými prostriedkami. Priestory, schválené okresným hygienikom, sa priebežne, a aj po ukončení testov celkovo dezinfikujú. Odvoz a likvidáciu biologického materiálu zabezpečuje oprávnená osoba.

Finančné náklady na testovanie sú hradené zo štátneho rozpočtu (5 €/test). Z tejto sumy sú platené všetky náklady spojené s testovaním (OOP, likvidácia odpadu, energie na priestory, odmeny dobrovoľníkom a poplatky MOM). Doteraz sa uskutočnilo 9 testovaní.

Tím dobrovoľníkov tvoria: zdravotníci MUDr. Dzmitry Lapatko a Andrea Šmihulová, administratíva Dana Priadková, Stanislava Švorcová, František Chytil a hasiči Robo Ozdínyi, ktorý sa strieda so Zuzanou Ráchelovou

Zvolený systém nahlasovania a priebehu testovania sa ukázal ako vyhovujúci.

Priemerne testujeme 124 osôb, z toho je 87 miestnych obyvateľov. Tento počet však postupne klesá z dôvodu výskytu ochorenia COVID-19 v našej obci (od konca novembra minulého roku je to už 30 osôb). Ďakujem

celému testovaciemu tímu za službu, ktorú pre nás vykonávajú vo svojom voľnom čase.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 na Slovensku.

Po úspešnom ukončení sčítania domov a bytov ešte v minulom roku, začalo od 15. februára 2021 do 31. marca 2021 elektronické samo-sčítanie obyvateľov. K 31.3.2021 sme mali takto sčítaných 98,22% našich obyvateľov. Termín asistovaného sčítania sa z dôvodu pandemickej situácie posunul na obdobie 1.4.2021 – 31.10.2021. Ak ste sa nemohli alebo nevedeli sčítať sami, máte možnosť využiť službu asistovaného sčítania. Na obecnom úrade bude v tomto termíne zriadené kontaktné miesto, kde vám so sčítaním pomôže stacionárny asistent p. Priadková. V prípade, že o takúto službu požiadate (z dôvodu imobility), môže asistent navštíviť aj vašu domácnosť. Perlička: Pri priebežnej kontrole sčítania sme zistili, že traja nebohí obyvatelia s trvalým pobytom v našej obci nie sú z tohto pobytu odhlásení a v registri obyvateľstva sú evidovaní ako žijúci.

Elektromerový rozvádzač.

Po schválení projektovej dokumentácie a žiadosti o udelenie výnimky na jeho umiestnenie bol na obecnom úrade konečne namontovaný nový elektromerový rozvádzač. Celkové náklady na jeho výmenu predstavujú 560,00 € (projekt, rozvádzač a montáž). Realizáciu uskutočnila v mesiaci marec firma Benel z Liptovskej Kokavy. Výmena bola prevedená z ekonomických dôvodov. Touto výmenou ušetrí obecný rozpočet každoročne okolo 550 €.

Výrub stromov na cintoríne.

Po dohode s majiteľom pozemku – rímskokatolíckym farským úradom v Malužinej prebehlo výrubové konanie na spílenie dvoch stromov (smrek, ktorý bol nahnutý nad hrobové miesto a napadnutý lykožrútom a čremcha, ktorá bola poškodená hubou a postupne vysychala). Výrub bez nároku na odmenu vykonal R. Petrulák s pomocníkmi.

Ďakujem!

Odpadové hospodárstvo.

Ako som uviedol v minulých novinkách, poplatok za vývoz komunálneho odpadu sa pre tento rok zvýšil na 17,00 € na osobu a rok. Je to už druhé navýšenie za dva roky po 3 eurá. Niektoré náklady nevieme priamo ovplyvniť (zvýšené poplatky na prevádzku a rekultiváciu smetiska, poplatky za zber a dopravu), ale čo vieme a môžeme ovplyvniť, je celkové množstvo vyprodukovaného odpadu a presnejšie množstvo ZKO - zmesového komunálneho odpadu. Množstvo „plateného“ ZKO sa oproti roku 2019 **zvýšilo o 8,2 tony**, viď. Tabuľka. Neviem si predstaviť ani odhadnúť, pri akej výške poplatku si niektorí naši občania uvedomia, že triediť odpady sa oplatí. Možno do tej doby, než zavedieme množstevný zber a obyvatelia si budú platiť za svoju produkciu odpadov sami. A to sa ešte nerealizovali zmeny s nakladaním ZKO, o ktorých som písal v Malužinských novinkách 1/2020 (triedenie ZKO pred uložením na skládku, váhy na prepravných prostriedkoch) a na ktoré zatiaľ platí prechodné obdobie!

Nedávno som otvoril jednu „nemenovanú“ popolnicu pripravenú na vývoz a musím konštatovať, že máme veľké rezervy – minimálne 50% obsahu tam nemalo čo robiť (plasty,

plechovky, sklo, papier, chlieb) - klasika „všetko v jednom“ (koši). Pritom sa dá triedenie v domácnosti vyriešiť jednoducho niekoľkými nádobami alebo vrecami a prechádzkou k najbližšiemu farebnému kontajneru. Zlepšime sa!

A ešte jeden oznam. Veľkokapacitný kontajner pri cintoríne bude po poslednom vývoze odložený. Pre potreby cintorína ho nahradíme 1100 l čiernym kontajnerom na ZKO. Vyvážať sa bude podľa kalendára vývozov KO. Vývoz a uloženie odpadu z tohto kontajnera stálo v minulom roku 902,00 eura.

	2018	2019	2020
Celkové množstvo komunálneho odpadu (t)	59,19	60,90	70,34
Vytriedené zložky odpadu (t)	18,11	21,59	22,82
Zmesový komunálny odpad – ZKO (t)	41,08	39,31	47,52
Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov (%)	30,50	35,41	32,45

PS: Od apríla môžu vlastníci žúmp znova požiadať na obecnom úrade o službu vývozu odpadových vôd.

Návrh novely zákona o ovzduší. Aké zmeny nás čakajú? A čo to pre obec znamená?

V tomto období legislatíva ohľadom ochrany ovzdušia prechádza zmenami. Návrh novely zákona o ovzduší prináša veľa zmien. Ministerstvo životného prostredia svoju pozornosť plánuje zamerať nielen na veľkých znečisťovateľov v podaní priemyselných fabrik, ale aj na domácnosti. Čo to pre nás občanov bude znamenať?

V pripravovanom návrhu zákona o ovzduší pôjde hlavne o kontrolu kotlov v jednotlivých domácnostiach, zavedenie priestupkov a väčšie kompetencie obcí a miest v oblasti ochrany ovzdušia. Predpokladá sa, že kotly na tuhé palivo budú prechádzať pravidelnými kontrolami. Podnety na tieto kontroly

môžu zísť aj zo strany občanov. Za spaľovanie odpadu budú môcť obce dávať sankcie. Tu dochádza k najvýraznejšej zmene v oblasti prístupu k ochrane ovzdušia, nakoľko doteraz obec nemala tieto kompetencie a problém spaľovania odpadu bol v podstate neriešiteľný. Zároveň sa predpokladá, že obce budú musieť viesť evidenciu kotlov na tuhé palivo s príkonom do 300 kW. V prípade, že nedôjde k náprave a naďalej bude domácnosť spaľovať odpad a to aj napriek dvom upozorneniam zo strany obce, bude možné realizovať kontrolu spaľovacieho zariadenia a odobrať vzorku z komína. Uvedené bude vykonávať kominár s príslušnou špecializáciou alebo revíziu tech-

nici komínov. Predpokladaný termín začatia pripomienkového konania je jún 2021.

V prípade, že uvažujete nad výmenou kotla, naďalej prebieha projekt Zelená domácnostiam II, kde môžete získať max. príspevok 1 500 € na kotol na biomasu, 3 400 € na tepelné čerpadlo a 1 700 € na slnečné kolektory. Všetky potrebné informácie nájdete na stránke www.zelenadomacnostiam.sk.

Ochrana ovzdušia je často prehliadaná, bráná na ľahkú váhu a pritom má taký veľký vplyv na kvalitu nášho zdravia a prostredia, v ktorom žijeme. Verím, že budúcu zimu sa bude na Malužinej o čosi lepšie dýchať.

-kbarťkova-

ROZPOČET OBCE MALUŽINÁ NA ROK 2021

Detailné informácie je možné získať na internetovej stránke obce : www.obcemaluzina.sk

Rozpočet obce Malužiná - bežné príjmy						
Podpoložka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh rozpočtu 2021
312001	Tuzemské bežné transfery zo SR -	4 008	5 229	3 700	5 887	6 000
111003	DPFO výnos dane z príjmov poukázaný úz.samosprávou	58 618	63 087	64 000	64 000	60 000
121001	Daň zo pozemkov	48 584	49 036	50 000	50 000	50 000
121002	Daň zo stavieb	8 552	14 222	14 000	14 000	14 000
121003	Daň za bytov	493	509	510	510	510
133001	Daň za psa	289	261	300	300	300
133006	Daň za ubytovanie	321	237	1 000	1 000	1 000
133013	Poplatok za TKO	7 035	5 366	6 000	6 000	6 700
212002	Príjmy z prenajatých pozemkov	3	7	700	700	700
212003	Príjmy z prenajatých budov, priestrov a objektov	10 505	10 046	10 110	10 110	10 110
221004	Správne poplatky-matrika, stavebná časť, výrub drevin, rybárske lístky	497	409	200	200	300
222003	Za porušenie predpisov	0	0	0	0	0
223001	Nakladanie s KO PO	0	0	0	0	0
223001	Poplatky a platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb (príjem z kult, a športových aktivít, traktor, technika, rozhlas)	180	1 242	500	500	3 500
223001	vodné,stočné 7b,j,	295	514	600	600	600
223001	elektrika 7b,j,	258	280	600	600	600
223001	Tvorba fondu opráv BD	1 869	1 821	1 850	1 850	1 850
223004	Príjem za predaj prebytočného hnut, majetku	0	0	0	0	0
244000	Úroky z vkladov	94	97	90	90	50
292017	Príjmy z dobropisov a vratky	322	355	500	500	500
292027	Iné príjmy	1 055	300	300	300	300
311000	Trasfer Lesy SR na MK	29 901	0	0	0	0
311000	Tuzemské bežné transfery	0	0	0	20 000	0
Spolu:		172 879	153 019	154 960	177 147	157 020

Rozpočet obce Malužiná - bežné výdavky						
zdroj, oddiel, trieda, položka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh rozpočtu 2021
Výdavky ref, zo SR	poštovné REGOB, odmeny sčítanie	138	126	400	1 500	2 362
Výdavky ref, zo SR - volby	volby	527	1 689	0	848	0
Výdavky ref, zo SR- CO	Pracovné odevy DHZ zo SR, materiál DHZ,školenia	3 067	3 089	3 000	3 000	3 040
Výdavky ref, zo SR -verejné priestranstvo	Všeobecný materiál	0	0	0	167	100
Výdavky ref, zo SR -spoločný stavebný úrad	SSÚ	276	315	300	351	360
Verejná správa	Mzdy zamestnanci, poisťné, audit, energie, telekomunikačné, poštovné, softvérové, školenia, noviny	75 895	81 896	84 740	84 661	72 280
Obecné zastupiteľstvo	Odmeny a poisťné OZ a komisie	844	1 603	1 400	1 400	1 724
Finančné operácie	Splácanie úrokov ŠFRB, poplatky banke	2 288	2 406	2 400	2 400	2 150
Dobrovoľný hasičský zbor	energie, údržba budovy PO, PHM, oleje	2 017	1 313	6 200	7 620	2 500
Miestne komunikácie	PHM, oleje, servis traktora, príspevok na dopravu, posypový materiál	3 139	3 856	3 264	3 264	3 264
Odpadové hospodárstvo	Vývoz a uloženie KO, likvidácia odpadu, údržba COV, PHM	5 269	5 607	6 200	6 700	8 600
Verejné priestranstvá	Mzda pracovník VP, údržba verejného priestranstva, autobus, príspevok, údržba pamätníka	1 831	1 560	1 850	2 100	21 960
Bytový dom 7b,j,	Elektrika, vodné, stočné, poisťné BD, údržba BD	1 117	912	1 910	1 910	1 950
Spoločný stavebný úrad	BT - SSÚ	782	779	900	900	900
Verejné osvetlenie	Energie, údržba	2 264	2 297	2 660	2 630	2 660
Služby občanom	údržba cintorína, odvoz odpadu, dom smútku-údržba , Kultúrne podujatia, - Mikuláš, MDD, Juniales	4 633	4 875	7 800	27 760	7 800
Príspevky	Reprezentačné-seniori, príspevky školám, ZMOL, ZMOS, RVC, MAS	1 847	2 131	2 650	2 650	2 750
Bežné výdavky spolu:		105 930	114 453	125 674	149 861	134 400

Rozpočet obce Malužiná - kapitálové príjmy						
Podpoložka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh 2021
322002	Príjem zo SR na rekonštrukciu budovy DHZ	26 911	26 912	0	0	0
322001	Príjem na MK		91 224	42 529	42 529	
322001	Príjem MAS chodníky					22 529
322001	Príjem MK hostinec - 1, etapa strecha			85 929	85 929	0
322001	Príjem MAS autobusový prístrešok			2 000	2 000	0
Úhrn kapitálové príjmy		26 911	118 136	130 458	130 458	22 529

Rozpočet obce Malužiná - finančné operácie príjmové							
Položka	Podpoložka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh 2021
454		Prevod z RF	64 885,58	8 527,34	21 514,00	23 514,00	33 973,00
513		Bankové úvery krátkodobé	93 941,55		0,00	0,00	0,00
Finančné operácie príjmové spolu:			158 827,13	8 527,34	21 514,00	23 514,00	33 973,00

Rozpočet obce Malužiná - kapitálové výdavky							
Položka	Podpoložka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh 2021
711001		Nákup pozemkov	55 000	0	0	0	0
716000		Statický posudok -most	0	0	2 000	2 000	0
41	716000	Prípravná projektová dokumentácia (Halás, Hostinec)	0	0	1 000	1 000	0
41	716000	Prípravná projektová dokumentácia (oporný múr cesta)	0	0	0	0	1 000
41		Oporný múr (cesta)	0	0	0	0	6 000
717002		Rekonštrukcia MK-asfaltovanie, chodník	126 165	0	0	0	0
717002		Rekonštrukcia DHZ (vlastné zdroje)	0	0	0	2 800	0
717002		Rekonštrukcia posilovne	0	2 165	0	0	0
717002		Rekonštrukcia DHZ z dotácie	0	25 925	3 800	1 000	0
717002		Autobusový prístrešok	0	0	2 000	2 000	0
717002		Rekonštrukcia Halás	0	2 970	0	0	0
		Rekonštrukcia chodníkov			22 529	22 529	22 529
46		Hostinec - 1, etapa rekonštrukcia strechy			97 929	97 929	32 093
46, 41		Hostinec - 2, etapa statika			0	0	8 000
		Rekonštrukcia MK-asfaltovanie			20 000	20 000	0
41		Nákup cisterny za traktor			15 000	15 000	0
		Nákup- mulčovač a zametacej techniky			4 000	4 000	0
		Nákup- zametacia technika			2 000	2 000	0
Úhrn			126 165	31 061	170 258	170 258	69 622

Rozpočet obce Malužiná - finančné operácie výdavové							
Položka	Podpoložka	Názov	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách 2020	Návrh 2021
821005		Splácanie tuzemskej istiny zo ŠFRB	7 563	101 598	9 500	9 500	9 500
		Úroky z preklonovacieho úveru na cesty	0	0	0	0	0
Úhrn FO			7 563	101 598	9 500	9 500	9 500

Rozpočet obce Malužiná - výsledok bežného rozpočtu					
príjmy	172 879	153 019	154 960	177 147	157 020
výdavky	105 930	114 453	125 674	149 861	134 400
Spolu:	66 949	38 565	29 286	27 286	22 620

Rozpočet obce Malužiná - výsledok kapitálového rozpočtu					
príjmy	26 911	118 136	130 458	130 458	22 529
výdavky	126 165	31 061	170 258	170 258	69 622
Spolu:	-99 254	87 075	-39 800	-39 800	-47 093

Rozpočet obce Malužiná - výsledok finančných operácií					
FO príjmové	158 827	8 527	21 514	23 514	33 973
FO výdavkové	7 563	101 598	9 500	9 500	9 500
Spolu:	151 264	-93 070	12 014	14 014	24 473

Rozpočet obce Malužiná - celkový výsledok					
Príjmy spolu:	358 617	279 682	306 932	331 119	213 522
Výdavky spolu:	239 658	247 112	305 432	329 619	213 522
Rozdiel P-V:	118 959	32 570	1 500	1 500	0

Schválený rozpočet vyvesený: 12/15/2020

Schválený rozpočet zvesený: 12/31/2020

byWeronica poznáte túto značku?

Veronika Petrenková spolu s bratom Matom začali pod značkou byWeronica tvoriť produkty na začiatku minulého roka. Objednávky postupne rástli a klientela zákazníkov sa rozširovala, príchod koronavírusu stopol ich aktivity predovšetkým na trhoch a spoločenských udalostiach, ale online priestor ostal nedotknutý. Prečo sa rozhodli venovať handmade tvorbe, aké sú začiatky v takomto podnikaní, aké predajné kanály sa osvedčujú a aké rady by dala pre začínajúcich tvorcov, si môžete prečítať v nasledujúcom rozhovore.

» Nika na úvod nám predstav vašu značku. Čo vyrábate a aká je vaša cieľová klientela?

Prevažne všetko z dreva, drevené výrobky, drevené šperky, drevené dekorácie najmä s tematikou Vianoc či Veľkej Noci. Pustili sme sa aj do väčších projektov, ako sú lavice, kreslá alebo stoly. Výzvam sa nevyhýbame, považujeme ich za možnosť sa niečo nové naučiť a zdokonaľiť svoju prácu.

» Kedy tá napadalo založiť vlastnú značku a pod ňou predávať produkty? Venovala si sa handmade tvorbe aj v minulosti?

Vlastnú značku sme si založili len pred rokom, aj keď ma vždy bavilo tvoriť, ale nikdy predtým som nemala odvahu pustiť sa do toho naplno a začať tvoriť aj pre druhých.

» Kde hľadáš inšpiráciu?

Na internete. Je predsa moderná doba. YouTube, Pinterest a rôzne DYN kanály na Facebooku.

» Ktoré predajné kanály využívaš a ktorý z nich považuješ za ten, ktorý je pre teba z hľadiska objemu predaja najúspešnejší?

Svoje výrobky predávam hlavne na Facebooku. Mám vlastnú stránku byWeronica a pre mňa veľmi úspešný je aj marketplace. Výrobky predávam aj na Sashe.

» Ktoré produkty sú medzi zákazníkmi najobľúbenejšie?

Podľa toho, aké je ročné obdobie. Na jar pred Veľkou nocou sú to drevení veľkonoční zajkovia, cez leto drevené kvetináče a od jesene sa už ľudia pripravujú na Vianoce, takže hlavne vianočné ozdoby, drevení snehuliaci, či drevené svietniky s vianočnou tematikou.

» Ste mladá novovznikajúca značka hľadajúca si svoje miesto na trhu. Ako hodnotíš toto obdobie? Čo je pre teba v tomto podnikaní náročné a čo si práve naopak užívaš?

Začali sme asi v tej najnevhodnejšej chvíli, pretože akou rýchlosťou sme sa pred rokom rozbehli, tak nás dnešná koronakríza zabrzdila. Mali sme veľké plány zúčastniť sa rôznych remeselných trhov a jarmokov, ale bohužiaľ tento rok bolo všetko zrušené.

» Akú radu by si dala začínajúcim tvorcom?

Nevzdávať sa a stále sa zdokonaľovať. Začiatky sú vždy ťažké, ale potom výsledok stojí za to. Ja túto prácu robím s láskou a radosťou. Napĺňa ma. Do budúcnosti by som si veľmi želala, keby som sa v rámci svojej práce mohla venovať výlučne tejto tvorbe. Teším ma, keď vidím, ako moje výrobky nachádzajú svoje miesto u ľudí.

» Aké výzvy máte na tento rok?

Dúfame, že rok 2021 bude pre nás lepší, ako minulý rok. Verím, že už nebudeme ničím obmedzovaní a budeme môcť ponúkať svoje výrobky na remeselných trhoch a tak byť ešte bližšie k zákazníkom.

-kbarťkova-

Spomienky – Pavol Tréger

Pavol Tréger, teraz 72- ročný prežil detstvo na Malužinej práve v tomto dome do svojich 19 rokov, kým nezmaturoval a v r. 1969 sa z Malužinej odsťahoval. Na tie časy bol Trégerov dom veľký. Druhý, celkom identický, patrili rodine Bubenovej (bol na mieste dnešnej reštaurácie Radovica). Na stavbe vyniká ešte dnes jedinečný široký komín. Systém vykurovania zabezpečovali tzv. sopúchy – reb-
rá. V každej miestnosti bola šamotová pec, z ktorej bol vedený dymovod. Zo všetkých pecí sa schádzali dymovody hore stenou do jedného komína. Na vodu chodili na Teplicu. Bola to studňa neďaleko potoka, z ktorej brali vodu na varenie, pitie, ale aj pre dobytok. Pán Tréger si spomína, ako častokrát priniesli vo vedre s vodou aj pstruha. Na Teplici bolo veľa rýb- hlavne hlaváčov a pstruhov. Dobytok púšťali 2x do dňa ku Teplici, kde sa chodil napájať. Sám trafil tam aj päť domov.

V dome bol obchod aj krčma. Klembová kamenná pivnica (jedinečná zachovalá stavba) slúžila ako sklad piva. Vošiel do nej celý jeden vagón piva, ktorý otec prevážal na koňoch. Pamätá si, ako deti chodili do krčmy otcom po pivo do kandličky alebo do krčaha. Pena na pive bola taká hustá, ako smotana. Pri pivnici bol veľký mangel. Ženy z celej dediny si chodili mangľovať posteľné prádlo.

Vo „vaškuchyni“ bola pec na pečenie chleba, ktorý predávali v obchode. Mali tiež krosná. Stará mama z Hrona prišla k nim v zime, keď nebolo práce na poli a natkala kobercov. Počas dlhých zimných večerov boli v dome

páračky. Zišli sa ženy, párali perie a pritom rozprávali strašidelné historky o bosorkách, vodníkoch a o duchoch. Deti s napätím počúvali učupené v kúte izby. Boli také vystrašené, že sa báli zaspáť.

Pán Tréger si pamätá na rôzne historky. Napríklad na furmana Staroňa, ktorý chodil na koňoch (volali sa Karol a Ivan) z doliny do dediny. Kone patrili Bartkovi z Jalovičej. Furman vždy zadriemal na koňoch a tie sami trafili do dediny. Zastali pred obchodom, lebo vedeli, že Staroň im kúpi 1 chlieb a každému dá jednu polovicu. Sebe kúpil vodku a kone krokom pokračovali domov. „To bol snád' jediný pohonič bez biča“, zasmial sa pán Tréger. Ale o kone sa staral veľmi dobre, len sa tak ligotali, lebo im kupoval na deň 7 kg melasy. Spomína si na pastiera Pastuchu, aj Rumančika, ktorí pásli dobytok. Dedina mala žandársku stanicu v Komerhofe, kde bol posledný žandár Šuták. V Komerhofe bola vtedy aj pošta. V terajšej hasičskej zbrojnici bola mäsiareň. Vtedy bolo mäso na pridel - 20 Dg mäsa na týždeň. Večer sa zišli u mäsiara kartári a hrali karty aj 36 hodín v kuse a pritom popíjali.

Na koniec nášho rozhovoru pán Tréger zosmutnel. Cez vojnu starého otca zabili Nemci, sám si musel vykopať hrob. Jeho otec bol v koncentračnom tábore. Vrátil sa po 2 rokoch. V roku 1948 prišlo znárodnenie, museli zrušiť obchod, aj krčmu.

-Mašpanková podľa námetu Pavla Trégera-

Na slovíčko milí študenti

“Naša rýchla a na informáciách založená spoločnosť skôr potrebuje ľudí, ktorí vedia, ako hľadať fakty, než sa ich učili naspamäť a ktorí vedia ako sa kreatívne vysporiadať so zmenami.”

Wendy Priesnitz

» Chýba ti škola?

Kubko Pavelka: Škola mi nechýba. Máme predsa online vyučovanie, ktoré mi veľmi vyhovuje. Nerád skoro ráno vstávam. Teraz môžem spať aj do 12:00 hod.

Jurko Divok: Ani nie.

Jurko Lištiak: Ani nie. Mne stačí online vyučovanie. Čo som počul, tak 12. apríla máme ísť do školy.

» Ako prebieha online vyučovanie a následne písomky resp. testy?

Kubko Pavelka: Učiteľ mi zadá poznámky, ktoré ja prepíšem a potom odfotím a pošlem na Viber. Testy nám zadajú do systému s tým, že je určený čas a termín odovzdania. Teraz sú písomky jednoduchšie. Čo neviem ja, vie google ☺.

Jurko Divok: Máme skrátený rozvrh, ale učíme sa ako keby sme boli v škole. Testy píšeme priamo cez školský systém alebo na papier. Keď píšeme na papier, musíme mať kameru tak, aby učiteľ videl priestor okolo nás, naše ruky a či sa pozeráme na písomku alebo okolo seba.

Jurko Lištiak: Počúvam ich, ale často som aj na mobile. Online vyučovanie väčšinou začína od 9:20 hod. a končí o 12:15 hod. Pri testoch sa snažím, ale keď niekedy neviem odpoveď, použijem učebnicu ☺.

» Nechýba ti kontakt so spolužiakmi?

Kubko Pavelka: Ani nie. Keďže som prvák, neviem ani mená niektorých spolužiakov.

Jurko Divok: Vôbec. Až na jednu osobu.

Jurko Lištiak: Ani nie. Som v kontakte so spolužiakmi cez mobil a tiež hrávame spolu online hry.

» Tešíš sa na otvorenie školy?

Kubko Pavelka: Hej. Možno už budem druhák ☺.

Jurko Divok: Nie. Išiel by som tam len kvôli tomu, že je lepšie vysvetlené učivo.

Jurko Lištiak: Vôbec. O šiestej ráno sa mi nechce vstávať.

-kbarťkova-

Žijeme tu a teraz

Žijeme čas, ktorý zobudil vesmírne sny
žijeme vo veľkej vesmírnej bubline
Hviezdne nebo nad nami zovrela obruč ľudstva
silu a moc ukázalo
Život sa mení...
Hviezdne nebo sa rozostúpilo do dramatických udalostí
Premeny ľudstva...
Plakať?
Na čo slzy...
Udobriť hviezdne nebo treba
ľudskou pokorou a rozvahou
Rozplynie sa hviezdne kráľovstvo?
Zanikne covid čo čaro života ľudstva narúša?
Vezme nás hviezdne nebo pod svoje ochranné krídla?
Odpoveď je neznáma...
Odpoveďou je um ľudstva
srdce, svedomie, pokora...
Um generácií minulých, um generácií dneška
Čas nástojčivo volá, aby ľudstvo zobudilo sa zo sna do slnečného rána
Upríme zrak svoj ku hviezdám
Láska, pokora a viera
pre ľudstvo nech je miera
pre každý nový deň

-Anna Gulašová-

Bežkovanie na Čertovici

Bežkujete? Ak ste ešte nezačali, začať môžete v ktoromkoľvek veku. Bežecké lyžovanie posilňuje imunitu, je prínosom pre dýchací systém a kardiovaskulárny aparát. Pri bežkovaní, podobne ako pri iných športoch, sa uvoľňujú endorfíny, ktoré znižujú stres, zlú náladu a hlavne tlmia depresiu. V našom okolí máme dostatok príležitostí nájsť si lúku, lesnú cestu, ale najlepšia je predsa len upravená trať. Tento rok bola perfektne upravená trať práve na Čertovici a to vďaka skupinke nadšencov z Občianskeho združenia Horské spoločstvo, ktorí sa pustili do projektu úpravy bežkárskeho trati. Ako prvá bola spustená 6-kilometrová nenáročná hobby trať Čertovica-útulňa Líška – záver Líškovej doliny. Ak ste došli na koniec Líškovej doliny (1415 m n. m.), odmenou boli nádherné výhľady. Po tej istej trati sa vraciate na parkovisko na Čertovici. Ak preferujete „zjazdársku trať“ s klesavým charakterom, potom sa spustíte do obce Jarabá (9-kilometrová trať Čertovica – sedlo za Lenivou – Letisko – Horná Jarabá – Kyslá). Na jej konci sa nachádza chata Jarabá. Náročnejšia trať je 20-kilometrový okruh (Čertovica – sedlo za Lenivou – rázcestie nad Bukovinkou – Čučoriedky – Letisko – sedlo za Lenivou – Čertovica). Hoci toto sú bežkárske trate, na svoje si vyšli aj skialpinisti. Počas lockdownu sa na parkovisku na Čertovici striedali prevažne ŠPZ Liptovský Mikuláš a Brezno, keďže Čertovica leží na hranici dvoch okresov. Občianske združenie Horské spoločstvo združuje finančné prostriedky na kúpu profesionálneho ratraku, vďaka ktorému môžu udržiavať trate na bežecké lyžovanie aj v náročných podmienkach vysokohorského prostredia. Vzhľadom na veľké záveje nestačí na úpravu trate snežný skúter či štvorkolka. Ak chcete podporiť tieto aktivity Občianskeho združenia Horské spoločstvo, pošli príspevok na číslo účtu: SK68 1100 0000 0029 4103 1908.

Teší ma, koľko našich občanov začalo s bežkovaním. Zistovala som, kde všade bežkovali, keďže mimo okres to bolo zakázané. Výborne bola upravená trať v Liptovskej Kokave, v Tichej doline, v Mengusovciach, v Račkovej doline, v Pribyline. Aj v Malužinskej doline mnohí pobežkovali, samozrejme, kým nebola cesta posypaná.

-Mašpanková-

- plánovaný termín vývozu TKO (110 a 1100 I)
- plánovaný termín vývozu elektroodpadu a baterií
- plánovaný termín vývozu železného šrotu
- plánovaný termín vývozu plastov, VKM (1100 I)
- štátne sviatky

	po	út	st	čt	pá	so	ne
január					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
február	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
marec	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
apríl				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		
máj						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
jún	31						
		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
júl	28	29	30				
				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
august	26	27	28	29	30	31	
							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
september	23	24	25	26	27	28	29
	30	31					
			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
október	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30			
					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
november	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
december	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					
			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30	31			

DOBŘÉ RADY

Šalvia lekárska

Šalvia dokáže zlikvidovať široké spektrum bakteriálnych pôvodcov chorôb. Používa sa na liečenie zápalov hrdla, mandlí, zahnisaných zubov a ďasien. Je pomocníkom pri respiračných ochoreniach a podporuje prirodzenú obranyschopnosť organizmu. Upokojuje črevá, žalúdok, zmiernuje nadúvanie, dokonca dokáže zastaviť hnačku. Pomáha znižovať hladinu cukru v krvi. Vedeli ste, že pri menopauze zmiernuje nadmerné potenie? Preto sa používa aj ako prísada do antiperspirantov. Používa sa na hojenie drobných vonkajších rán. Stačí priložiť pomliaždený lístok na ranu, alebo štípane od hmyzu.

Jej tmavomodré kvietky neprehliadnete, krásne vonia a vytvára záhony podobné levanduľovým. Pestovanie v záhradke: vydrží približne 5-6 rokov, potom stonky zdrevenejú a treba ju vymeniť. Rozmnožíme si ju semenami alebo odrezkami. Zbierajú sa listy, najmä v máji, či v júni, najlepšie napoludne za slnka, kedy obsahuje najviac éterických olejov. Sušíme ju v tieni a v prievane.

POZOR! Šalviu je vhodné užívať len obmedzený čas. Obsahuje totiž v malom látku thujon, ktorá môže pri nadmernom užívaní poškodiť pečeň. Nie je vhodná pre malé deti, tehotné a dojčiace ženy.

Vyrobte si doma odvar na kloktanie (pomáha aj pri kašli pri Covide): 1 polievkovú lyžicu šalvie zalejeme 250 ml vriacej vody a necháme 10 minút lúhovať. Scedíme a kloktáme vlažným odvarom 3x denne.

-MaŠpanková-

Potulky po Slovensku – pošlite zaujímavé fotky

Boli ste na výlete, alebo len tak na prechádzke, videli ste niečo zaujímavé, výnimočné? Pošlite fotku do redakcie Malužinských no-

viniek aj s komentárom, odkiaľ fotka pochádza. Najzaujímavejšie a najbláznivejšie fotky uverejníme.

Svidovo – strom zasiahnutý bleskom.

Malužiná – Tále – kríž priamo nad vodoje-
mom

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Oslávili okrúhle životné jubileá:

vo februári **Emília Lajšová** – 85 rokov

v marci **Terézia Gulašiová** – 65 rokov

Zázraky ležia priamo
pred vašimi očami.

Divajte sa a nájdete ich.

Viete, že...

► vplyvom pandémie mnohí z nás oprášili staré záľuby, na ktoré predtým nebol čas? Toto bol aj prípad Jarmily Divokovej, ktorá šíje krásne vecičky pre deti a dospelých. Jej tvorbu nájdete na Facebooku pod názvom **JD hand made**.

► klzisko na multifunkčnom ihrisku si chlanci robili na dvakrát? Fero, Adam a Janko Chytilovci spolu s Jurkom Divokom koncom januára odhrnuli sneh, urobili mantinely a 3 krát nastriekali vodou. Na 4. deň začalo pršať a bolo po ľade. Chlanci sa však nevzdávali a vo februári sa do klziska pustili nanovo. Počasie im prialo a tak za asistencie starostu poľievali ľad 4 krát. Deti, aj mnohí dospelí si tak užili korčuľovanie, hoci len jeden týždeň. Karolínka Kriššáková sa za ten týždeň naučila korčuľovať (viď fotka).

Malužinské Novinky - noviny obce Malužiná,
vydáva Obecný úrad Malužiná,
tel. č. 044/5292 221,
email: obecmaluzna@stonline.sk
redaktori: Kristína Bartková, Marta Španková
grafika: jennym, s.r.o.